

בחכמה מזויפת באמרם שכל המצות רק המצאה לאיזה מושכל ואין מן הצורך לעשיה בפועל דייקא כאשר מבואר סברותיהם המזוהמיות (בספרנו מעין גנים^א), והנה לסברותיהם אין לך בתורה שום דבר בחוקה, והנה זאת היא עצת הקליפ' שלא יקיימו ישראל מצות בחוקה, להיות תכלית ישועת ישראל בקיימם מצות בחוקה אז תבא להם הישועה בחוקה גם אם אין זכות בידם, על כן הבורא ית"ש זה רצונו שיקיימו ישראל מצות בחוקה דוקא כי רצונו להושיע את ישראל בכל עידן ועידנים וכנ"ל, וזהו שתקנו בנוסח ההודאה שרצו היונים הרשעים להעבירם מחוקי רצונך, רצ"ל רצו להעבירם מחוקים אשר הם רצונך יותר מהעדות והמשפטים, כי על ידי החוקים קרובה ישועת ישראל לבא, הבן^ב.

סב) עוד אבאר לך אומרו חוקי רצונך, הנה מצאתי בספר דבש לפי^ג להרב

ביאור הצבי והצדק

תלמיד הרב המופלא כמהר"ח אבואלעפיא, נדפס שאלוניקי תקמ"ג.

ל"ל הכונה דלכאורה עפ"י מדת הדין ראוי החוטא לבוא על עונשו כמו"ש חז"ל (ירושלמי מכות פ"ב ה"ו) שאלו לחכמה החוטא מהו עונשו אמרה להם וחטאים תרדף רעה (משלי י"ג כ"א) שאלו לנבואה החוטא מהו עונשו אמרה להם הנפש החוטאת היא תמות (יתחזקאל י"ח ד') שאלו להקב"ה החוטא מהו עונשו אמר להם יעשה תשובה ויתכפר לו, נמצא א"כ חוק הוא מלפניו ית' מבלי טעם שע"י תשובה סר עונו וחטאתו תכופר.

ל"ל פ"י עצם התשובה היא רצון הי"ת כמו"ש (יתחזקאל ל"ג י"א) אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וכו' וכן נוסח הברכה בשמו"ע בא"י הרוצה בתשובה.

ל"ח בס' צמח דוד להרה"ק ר' דוד מדינוב בן רבינו

ל"ג) כל הענין מבואר בספר מעין גנים פ"ב אות א' (עמ' ט"ז) שם הרבה להשיב אפו על כתות פורקי עול כעת בדורותינו וכתב האנשים האלה ברצותם לפרוק מעליהם עול תורה וכו' עבר עליהם רוח טומאה וחשבו שכל מעשה המצות הם רק המצאה כדי שע"י העשיה הזאת תתעורר הנפש בשכלה להשיג איזה מושכל וכו' ולפי"ז באה להם ההפקירות בחשבם כיון שהם משכילים על דבר בשכלם העכור אין מן הצורך להם לעשיית המצוה וכו' עיי"ש, הענין הובא גם להלן אות קל"ח.

ל"ד) ע"י המשך דברי רבינו עפ"י להלן אות ס"ז.

ל"ה) שם מערכת ח' אות כ"ד כתב חוק היא התשובה ומשום הכי לאו"ה לא יש להם תשובה כמו"ש הרב בינה לעתים דהא אינם רוצים בחוקים והתשובה היא חוק, וז"ש רחוק מרשעים ישועה כי חוקיך לא דרשו כמו"ש הרב אשד הנחלים (דרושים לכמה"ר יוסף ב"ר נחמן נחמולי בעהמ"ח שו"ת אשדות הפסגה והיה